

Växjö kommun

Rektorn vid Katedral 4 (EK, HU, IB)

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Katedral 4 (EK, HU, IB)
i Växjö kommun

Tillsyn av Katedral 4 (EK, HU, IB)

Skolinspektionen genomför tillsyn i Växjö kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Helhetsbedömning

Katedralskolan är indelad i fyra skolenheter och besöktes den 29-30 november och den 13-14 december 2011. Tillsynen av skolenheten Katedral 4 genomfördes den 13 december 2011.

Närmast föregående utbildningsinspektion genomfördes av Skolverket (dnr 53-2005:1199) med besök på Katedralskolan 19-23 september 2005. Då framkom brister vad gällde en lokalt framtagen kurs i elevdemokrati och att alla elever inte hade utvecklingssamtal en gång per termin. Dessutom bedömdes att skolans arbete med demokratiuppdraget behövde förbättras. Katedralskolan har vidtagit åtgärder inom de områden som Skolverket kritiserade 2005, utom vad gäller utvecklingssamtal.

Sedan förra tillsynen har Katedralskolan delats upp på fyra skolenheter med var sin rektor. En följd av skolans nya organisation är att det finns begränsningar för hur rektor får information om och kan påverka viktiga områden, då en betydande andel av de lärare som undervisar skolenhetens elever inte har dennas rektor som chef utan tillhör andra skolenheter. Intervjuerna med eleverna ger flera exempel på hur de upplever att olika normer och förhållningssätt råder bland deras lärare i sådant som utmaningar, infärgning av examensmål, lärarsamverkan, individanpassning, bedömning och betygssättning och informationen om målen för kurserna, vilket vittnar om bristande samsyn och otillräcklig pedagogisk ledning i väsentliga frågor som rör undervisningens inriktning mot de nationella målen. Organisationen medför vidare svårigheter för rektor att ta det ansvar som följer av författningarna såsom att ta fram ordningsregler och en plan mot kränkande behandling. Även i bristerna i arbetet med särskilt stöd kan spåras samband med svårigheter för rektor att leda och samordna hela utbildningen vid sin skolenhet. Skolinspektionen bedömer att det därför finns behov av att se över organisationen inom skolenheten, och även inom hela skolan, för att rektor ska ha möjlighet att själv leda sin skolenhet på ett sätt som uppfyller kraven i lagstiftningen.

Skolinspektionen får under besöket intrycket att skolenheten präglas av trygghet och att elever och personal trivs och uppskattar sin skola. De intervjuade eleverna lyfter samstämmigt fram skolans många valmöjligheter, blandningen av olika elever, kompetenta lärare och stämningen liksom att hela Katedralskolans själva storlek, dvs. alla fyra skolenheterna, skapar en utvecklande miljö av

mångfald och respekt för olikheter. Kunskapsresultaten är överlag goda och Skolinspektionen bedömer att studiemiljön präglas av lärande och förtroendefulla relationer mellan elever och lärare.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Katedral 4 (EK, HU, IB) i Växjö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den 2012-05-28 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Vid skolan bedrivs inte ett i alla delar målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Ordningsregler ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp vid skolenheten (5 kap. 5 § skollagen).

För skolenheten ska det finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

Rektor ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap. 8 § första stycket 2010 års skollag).

Vid utredningen ska ske samråd med elevhälsan (3 kap. 8 § första stycket 2010 års skollag).

Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § 2010 års skollag).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

Rektorn minst en gång per termin ska se till att eleven och elevens vårdnadshavare ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (15 kap. 20 § 2010 års skollag/7 kap. 19 § 1992 års gymnasieförordning).

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Skolenhetens inre organisation överensstämmer inte med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

I detta ingår att:

Rektor ska besluta om sin enhets inre organisation så att författningarnas krav uppfylls (2 kap. 9 § och 10 § första stycket 2010 års skollag).

Erbjudande av utbildning; antagning, innehåll och omfattning

Alla elever erbjuds inte utbildning och resurser i enlighet med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Erbjudande av utbildning, antagning, innehåll och omfattning.

I detta ingår att:

Utbildningen ska vara avgiftsfri (15 kap. 17-18 §§ 2010 års skollag / 5 kap. 21 § 1985 års skollag).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Vid skolan bedrivs inte ett i alla delar målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Av skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet och att de ska tas fram under medverkan av eleverna. Ordningsreglerna ska följas upp på varje skolenhet. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Rektor ska rapportera signaler om kränkande behandling till huvudmannen.

På skolan finns gemensamma ordningsregler för hela Katedralskolan, vilka togs fram 2007, enligt intervju med lärare i samråd med den dåvarande lokala styrelsen med elevmajoritet. I intervjuer med rektor, lärare och elever bekräftas att ordningsreglerna inte är framtagna under medverkan av elever som nu går på skolan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling tillika likabehandlingsplan. I denna plan saknas konkreta åtgärder som skolan utifrån en kartläggning avser påbörja eller genomföra under det kommande året. Likaså saknas det i denna plan en redogörelse för hur de planerade åtgärderna för föregående år har genomförts. Inte heller finns perspektivet om en vuxen kränker en elev med i planen.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen ska föreläggas att vidta åtgärder inom bedömningsområdet Trygghet och studiero så att författningarnas krav uppfylls.

Författning:

5 kap. 5 § 2010 års skollag, 6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt skollagen ska en elev som är i behov av särskilt stöd ges sådant stöd om en utredning visar att eleven behöver det. Rektor ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. För alla elever som är i behov av särskilt stöd ska rektor fatta beslut om att upprätta ett åtgärdsprogram. Om utredningen visar att eleven inte är i behov av särskilt stöd ska rektor fatta beslut om att inte upprätta ett åtgärdsprogram.

I årskurs 1 genomförs diagnostiska prov i engelska, matematik och svenska för att identifiera eventuella stödbehov i dessa ämnen. Enligt rektors verksamhetsredogörelse ska elevers stödbehov inventeras vid årskursvisa konferenser en gång per termin. Varannan vecka träffar rektor elevhälsoteamet där samtal förs kring enskilda elevers studiesituation. För de elever som riskerar betyget IG/E i en kurs utfärdas en "IG/E-varning", som delges elev och vårdnadshavare. Identifierade behov utreds, "beroende på behovets art, av lärare, mentor, rektor, speciallärare, kurator, skolsköterska eller psykolog". Därefter beslutar rektor om åtgärdsprogram ska utarbetas.

Av intervjuer med rektor och lärare framgår att skolans rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd inte är så systematiska som beskrivits i inlämnade dokument. Det framgår att det inte alltid görs utredningar av elevers stödbehov i de fall då elever riskerar att inte uppnå målen. Företrädare för elevhälsan säger sig i intervju inte vara inblandade i dessa utredningar. Utan en relevant utredning kan rätt stöd inte sättas in för att öka elevens måloppfyllelse.

Ett par åtgärdsprogram har förevisats för Skolinspektionen inför tillsynen. De saknar överklagandehänvisning. Skolinspektionen vill peka på vikten av att rektor fattar överklagningsbara beslut om åtgärdsprogram för alla elever som är i behov av särskilt stöd. För det fall en utredning visar att eleven inte är i behov av särskilt stöd ska rektor fatta beslut om att inte upprätta ett åtgärdsprogram.

Mot ovanstående bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen ska föreläggas att vidta åtgärder inom bedömningsområdet Särskilt stöd för att uppfylla författningarnas krav.

Författning:

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Motivering:

Enligt skolförfattningarna ska rektor se till att eleven och elevens vårdnadshavare varje termin ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation i samtliga ämnen.

Av dokumentation och i intervjuer framkommer att även om utvecklingssamtal med eleven hålls en gång per termin, inbjuds elevens vårdnadshavare bara till ett utvecklingssamtal per år. Informationen lämnas heller inte på något annat sätt till vårdnadshavarna. Vid utvecklingssamtalet ges eleven inte någon samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation i varje ämne utan lärarna hänvisar till att varje elev själv ska ansvara för att ta reda på hur han eller hon ligger till genom att fråga varje undervisande lärare.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen ska föreläggas att genomföra utvecklingssamtal i enlighet med lagstiftningen.

Författning:

15 kap. 20 § 2010 års skollag/7 kap. 19 § 1992 års gymnasieförordning

Bedömningsområde: Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning:

Skolenhetens inre organisation överensstämmer inte med författningarna.

Motivering:

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska besluta om sin enhets inre organisation och i övrigt fatta de beslut och ha det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar.

Organisationen av Katedralskolan innebär att rektor för skolenheten Katedral 4 ansvarar för alla elever inom de humanistiska och ekonomiska programmen, IB samt två klasser på samhällsprogrammet. Däremot ansvarar inte rektorn för samtliga lärare som undervisar inom programmen utan enbart för lärarna i språk, ekonomi och juridik. Organisationen är tydlig med att varje elev har en rektor men elevens olika lärare är fördelade mellan upp till fyra rektorer. Lä-

rarna är organiserade i ämneslag och träffas i ämnessamråd. Samtliga undervisande lärare i en klass, även de som har en annan rektor har ett så kallat pedagogiskt forum minst en gång per termin för lärares gemensamma planering utifrån examensmålen. Enligt uppgift från lärarintervju deltar inte rektor vid dessa möten. Rektor gör lektionsbesök hos de lärare han är chef för. Rektor har därmed bättre möjligheter att följa upp och utveckla utbildningen med de lärare som finns under rektors eget chefskap än med övriga lärare som undervisar eleverna vid skolenheten Organisationen medför svårigheter för rektor att ta det ansvar som följer av författningarna såsom att ta fram ordningsregler och en plan mot kränkande behandling, vilket bedöms på annat ställe i detta beslut.

Rektor måste utforma sin enhets inre organisation så att den möjliggör kontinuerlig pedagogisk ledning av alla lärare som undervisar enhetens elever. Huvudmannen måste tillse att rektor har möjlighet att utföra de arbetsuppgifter och ta det ansvar som enligt skolförfattningarna ligger på rektor och i övrigt fatta de beslut och ha det ansvar som framgår av skolförfattningarna. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen ska föreläggas att uppfylla författningarnas krav avseende bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

Författning:

2 kap. 9 § och 10 § första stycket 2010 års skollag

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning; antagning, innehåll och omfattning**Bedömning:**

Alla elever erbjuds inte utbildning och resurser i enlighet med författningarna.

Motivering:

Utbildningen i gymnasieskolan ska vara avgiftsfri. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av eleven eller dennes vårdnadshavare på frivillig väg. Ersättningen får inte överstiga huvudmannens självkostnad för att eleven deltar i aktiviteten.

Vid skolresor som är en del av utbildningen, ska aktiviteten vara öppen för alla elever. Detta gäller oavsett om vårdnadshavarna väljer att bidra eller inte.

Det är inte godtagbart att skolan erbjuder ett kostnadsfritt alternativ för de elever vars vårdnadshavare inte vill betala för aktiviteter som är en del av utbildningen. Det får inte finnas någon koppling mellan hur mycket en enskild elev bidrar med och elevens möjligheter att få delta i aktiviteten. Bidraget från vårdnadshavare måste både vara och framstå som helt frivilligt.

Vid intervjuer med lärare och elever framkommer att skolan genomför flera olika skolresor som innebär avgifter för de elever som deltar på mellan några hundra och några tusen kronor. Det är frivilligt att delta och de elever som av olika skäl inte följt med har följt undervisningen i skolan. Det är i vissa fall möjligt för enskilda elever att få bidrag till resan efter kontakt med skolkuratorn.

Huvudmannen måste tillse att alla elever får delta i skolresor oavsett om vårdnadshavarna bidrar till kostnaderna för resan eller inte. Mot denna bakgrund ska huvudmannen föreläggas att följa författningarnas krav avseende en avgiftsfri utbildning.

Författning:

15 kap. 17-18 §§ 2010 års skollag/5 kap. 21 § 1985 års skollag

Bakgrund

Måluppfyllelse

Resultat av värdegrundsarbetet

Skolenhetens resultat har inte redovisats på skolenhetsnivå utan samlat för hela Katedralskolan. Eleverna vid de fyra skolenheterna på Katedralskolan vistas dagligen i samma lokaler. Endast eleverna på estetiska programmet har delar av sin undervisning förlagd till en annan byggnad. Enligt intervjuer präglas Katedralskolan av en tillåtande miljö där kränkningar är sällsynta. I den enkät Skolinspektionen lät genomföra med elever från år 3 vårterminen 2011 visar index för studiero ett värde högre än referensskolorna, index för trygghet marginellt lägre. I motsvarande enkät för skolans personal är index för "trygghet och kränkningar" lägre än referensskolorna. Alla elever som Skolinspektionen intervjuar vid besöken under fyra dagar på Katedralskolan, cirka ett femtiotal, ger samstämmigt uttryck för att de känner sig trygga och trivs på sin skola. Skolans egna utvärderingar pekar åt samma håll. Även de intervjuade lärarna vid de fyra skolenheterna beskriver Katedralskolan som trygg och tolerant med goda relationer elever emellan och mellan elever och lärare. Samtidigt påpekar elevhälsopersonal i intervju att Katedralskolan inte har så mycket utrymme för lugn och ro för elever som är trötta och elevhälsans vilrum är mycket frekventerade.

Kunskapsresultat

Skolenheten Katedral 4 omfattar de humanistiska och ekonomiska programmen på Katedralskolan, IB (International Baccalaureate) samt två klasser i årskurs 3 på samhällsprogrammet. Eleverna i årskurs 1 på de humanistiska och ekonomiska programmen har vid tiden för tillsynen inte avslutat några kurser och därför ännu inte fått några betyg. IB:s resultat bedöms och betygssätts efter en egen bedömningsskala. Resultaten för de två samhällsklasserna är inte särredovisade i skolans statistik. Uppgifter saknas om fördelning av kursbetyg och betyg på projektarbetet liksom för samlat betygsdokument. Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Beskrivning av Katedral 4 (EK, HU, IB)

Katedralskolan, en av tre stora kommunala gymnasieskolor i Växjö kommun, är uppdelad på fyra skolenheter under var sin rektor. Samordnande chefen för hela Katedralskolan kallas chefsrektor och är närmaste chef för de fyra rektorerna, den administrativa personalen och elevhälsan men däremot inte för några lärare eller elever. Skolan är uppdelad enligt en matrisorganisation, där varje enhet omfattar dels eleverna på vissa program, dels lärarna i vissa ämnen

och ämnesgrupper, som kan ha sin undervisning förlagd till flera olika enheter. Enheten Katedral 4 omfattar de humanistiska och ekonomiska programmen, IB (International Baccalaureate) och två klasser i åk 3 på samhällsprogrammet. Rektorn för Katedral 4 ansvarar förutom för eleverna inom dessa program och klasser också för alla lärare i språk på hela Katedralskolan, oavsett i vilka program de undervisar, samt lärarna i företagsekonomi och juridik. Däremot ansvarar inte rektorn för de lärare som undervisar i andra ämnen på de program och i de klasser som ingår i enheten. Rektorn för Katedral 4 är dessutom rektor för modersmålsundervisningen inom Växjö kommuns gymnasieskolor.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Dan Collberg
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).